

Overweging 10^e zondag door het jaar

‘Want zij zeiden dat Hij niet meer bij zin was’. Met andere woorden: de familieleden van Jezus dachten dat Hij gek geworden was. Ook de religieuze overheid, de Schriftgeleerden, zij zeggen zelfs dat Hij bezeten is. Ook een manier om te zeggen dat Hij niet goed bij z’n hoofd is, alleen dan op een nog gemener manier.

Ik denk dat wij misschien allemaal wel meemaken dat wij de vraag krijgen: ‘Ga jij nog altijd naar de kerk?’ of ‘geloof jij nog altijd?’. Dat kan bij vrienden of familie zijn. Als we daar dan bevestigend op antwoorden en het soms zelfs proberen uit te leggen wat ons inspireert in dat katholieke christelijk geloof van ons, is het maar heel zelden dat we echte interesse tegenkomen. Helaas stuiten we vaak op een muur van onbegrip. Het komt zelfs voor dat het belachelijk wordt gemaakt. Gelukkig, meestal tamelijk goedmoedig, maar toch, het voelt niet fijn.

Dan kan het helpen dat wij in onze traditie grote lichtende voorbeelden hebben van mensen die dit ook hebben meegemaakt en dan nog vele malen erger dan wat ons overkomt.

Die grote lichtende voorbeelden noemen wij vaak heiligen. Als je over de levens van die mensen gaat lezen, dan blijkt telkens weer dat zij door hun omgeving voor gek werden gehouden. Ze doen dan ook, in de ogen van zogenaamd gewone mensen, rare dingen.

Sint Franciscus is een goed voorbeeld. Mensen, ook in zijn familie, vonden dat hij veel te extreme armoede zocht; hij zorgde slecht voor zichzelf; hij praatte met dieren en hij leek maar weinig respect voor de kerkelijke overheid van zijn tijd te hebben. Hij ging zelfs naar de paus om te vertellen wat er niet deugde aan de rijkdom van de kerk. Aan het eind van zijn leven werd hij zelfs door zijn eigen broeders aan de kant gezet.

Bij heiligen kom je vaak een soort van eigenwijsheid tegen. Maar eigenlijk is het geen ‘eigen’ wijsheid, hun gedrag is gedreven door iets wat zij hebben ervaren en waar ze iets mee moeten doen, een ervaring van Gods liefde.

Toen de grote heilige, Teresa van Avila, gegrepen was door een beeldje van de gemartelde Jezus (het is nog te bekijken in het klooster van de Menswording in Avila) bleef zij dagen lang voor dat beeldje zitten, totaal verzonken in wat zij zag als grenzeloze liefde voor mensen. Vanaf dat moment gooide zij alles in haar

leven om en was zij niet meer te houden in haar hervorming van de Karmelorde. Ze doorkruiste in slecht verende karren heel Spanje en zij trotseerde zelfs de inquisitie. Ook zij werd voor 'gek' verklaard. Nog wel een 'gekke ketterse vrouw', in die tijd genoeg om je leven verliezen.

Jezus is natuurlijk voor ons wel het mooiste voorbeeld van wat voor onbegrip er kan zijn van mensen. Zelfs zijn familieleden willen Hem tegenhouden de weg te gaan die bij Hem was begonnen bij zijn doop, toen Hij de hemel open zag gaan en een stem hoorde: 'Jij bent mijn zoon, waar Ik van hou'. Die ervaring van Gods liefde stond voor Hém aan het begin van alles. Vanaf toen voelde Hij zich geroepen om van die liefde uitdelen.

Wat mensen in hun heilige bevlogenheid altijd moeten trotseren, in hun relaties, en bij de mensen die het voor het zeggen hebben, is eigenlijk een vorm van het kwaad dat immers altijd alleen op zichzelf is gericht. Dan gaat het hierbij om eigen gewoonten, eigen traditie, eigen ideeën waarbuiten niets kan bestaan. Als iemand daarbuiten gaat is hij of zij gestoord en je hoeft er geen rekening mee te houden óf...die mens moet weg.

Het is een kwaad dat zich zelfs kan verstoppen achter religieuze voorschriften. Zoals een paar verzen eerder in het evangelie staat beschreven. Daar geneest Jezus op een sabbat de verschrompelde hand van een man. Hij geeft daarmee in feite die man zijn leven terug, de man kan weer werken en zichzelf en zijn gezin onderhouden. De farizeeën en schriftgeleerden kijken met argusogen of zij Jezus kunnen pakken op de overtreding van de wet; die vinden zij belangrijker dan het geluk en leven van een mens. Jezus kiest in de evangeliieverhalen altijd weer voor geluk en leven. Hij schenkt altijd vergeving en genezing ondanks die kwaadaardige blik.

"Ik zal vijandschap stichten tussen jou en de vrouw en tussen jouw nakomelingen en het hare", zegt in de eerste lezing de Schepper God tegen de slang, symbool bij uitstek van het kwaad in de wereld. Het is een vijandschap die er is sinds mensenheugenis. Als wij door Jezus geïnspireerd kiezen voor geluk en leven voor mens en wereld en daarvoor opkomen, in wat voor omstandigheden dan ook, dan leert zijn voorbeeld en dat van vele, vele anderen, dat de kans groot is dat er mensen zijn die het niet zullen begrijpen. Dat wij dan onze toevlucht zoeken bij Hem die het Leven zelf is. Amen.

Zuster Susan van Driel o.carm.